Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Nationale Ombudsman
T.a.v. de heer Van Zutphen
Postbus 93122
2509 AC DEN HAAG

Directoraat Generaal Volksgezondheid
Directie Infectieziektebeleid

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
4368595-1094878-IZB

Kenmerk afzender

Bijlage(n)
-

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Datum 9 oktober 2026
Betreft Ondersteuning Q-koortspatiënten

Geachte heer van Zutphen,

Op 8 maart 2024 heeft u de toenmalige ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en voor Medische Zorg uw derde rapport over de problematiek rondom Q-koorts aangeboden, dat opnieuw laat zien waar Q-koortspatiënten tegenaan lopen en wat zij volgens u nodig hebben van de overheid: excuses, erkenning en hulp. Op 24 februari 2026 vraagt u middels een brief aan het ministerie van VWS nogmaals aandacht voor de ondersteuning van Q-koortspatiënten en voor de opvolging van enkele aanbevelingen, waarvoor hartelijk dank. Met deze brief reageert het kabinet op de verzoeken in uw laatstgenoemde brief en wordt er stilgestaan bij actuele ontwikkelingen. Het kabinet informeert ook de Tweede Kamer gelijktijdig over PAIS middels een brief.

Voordat het kabinet in zal gaan op uw verzoeken, hecht het eraan om een ten onrechte ontstaan beeld over de aandacht vanuit het kabinet aan Q-koorts patiënten recht te zetten. In uw brief refereert u aan het bezoek van voormalig minister Bruijn aan Q-koorts patiënten. Naast minister Bruijn hebben meerdere bewindspersonen zich in het verleden verdiept in de situatie van Q-koorts patiënten, waaronder voormalig minister Agema, die patiënten heeft gesproken bij haar bezoek aan stichting Q/C-support, voormalig minister Bruins in zijn gesprekken met Q-koortspatiënten en voormalig minister Schippers bij de opening van Q-support.

U begint uw brief met het benoemen van het ontbreken van excuses van de overheid aan Q-koortspatiënten. Het kabinet betreurt het dat mensen ziek zijn geworden van Q-koorts en dat een deel van hen hier nog steeds de gevolgen van ondervindt. De persoonlijke ervaringen van Q-koorts en PAIS patiënten en de soms schrijnende verhalen waar zij en hun naasten mee te maken hebben grijpen mij aan en sterken mij in de inzet voor Q-koortspatiënten en patiënten met een andere PAIS.

Het kabinet heeft begrip voor de oproep tot excuses en hecht er tegelijkertijd aan om nogmaals aan te geven dat de overheid, zowel tijdens de epidemie als in de nasleep ervan, heeft gehandeld op basis van de beste toen beschikbare kennis, en

Directoraat Generaal Volksgezondheid
Directie Infectieziektebeleid

Kenmerk
4368595-1094878-IZB

de adviezen van experts heeft gevolgd. Tegelijkertijd is ook één van de aanbevelingen van de Gateway Review, die op verzoek van VWS onlangs is uitgevoerd, om als VWS, namens de Rijksoverheid, een vorm van excuses uit te spreken aan de slachtoffers. In dat kader ben ik vandaag in gesprek gegaan met enkele Q-koorts patiënten in het provinciehuis in Noord-Brabant. Ik heb ten overstaande van deze patiënten en de zaal, aangegeven dat het mij spijt dat de overheid deze patiënten onvoldoende heeft kunnen opvangen nadat zij langdurig ziek zijn geworden door de Q-koorts epidemie.

U verzoekt mij als systeemverantwoordelijk minister om de budgetten, specifiek voor Q-support, direct ten goede te laten komen aan structurele zorg en ondersteuning van Q-koorts patiënten, een blijvend aanspreekpunt voor hen en het vergroten van kennis over de ziekte. Tevens verzoekt u mij de regie te pakken en de budgetten in samenspraak met betrokken partijen, waaronder in ieder geval de Q-koorts ambassadeur, patiëntenorganisatie Q-uestion, de provincie Noord-Brabant en Q-support, zo effectief mogelijk in te zetten en te bezien of dit voldoende is. Hierbij noemt u ook het zoeken naar mogelijkheden voor de financiering van een behandelcentrum in Noord-Brabant.

Het kabinet ziet de bijzondere verantwoordelijkheid voor deze groep patiënten. Daarom heeft het kabinet voor 2027 specifiek voor Q-koortspatiënten een bedrag van 2,5 miljoen euro opgenomen in de begroting. De inzet van deze middelen is in samenspraak met de patiëntenvereniging Q-uestion, Q-support en de Q-koortsambassadeur bepaald en is erop gericht bij te dragen aan de kwaliteit van leven van Q-koorts patiënten.

Het kabinet onderschrijft dat Q-support in de afgelopen jaren een belangrijke rol heeft gespeeld in het bieden van een luisterend oor en het geven van advies aan onder andere patiënten met Q-koorts. Ook heeft Q-support waardevolle kennis opgebouwd, waarvan het van belang is dat die behouden blijft en landt bij de professionals in de reguliere structuren van het zorg- en welzijnsdomein. Voor deze activiteiten blijft het ministerie van VWS daarom middelen beschikbaar stellen in 2027. Desondanks ziet het kabinet ook dat, ondanks hun grote inzet, de mogelijkheden van Q-support om ervoor te zorgen dat patiënten met Q-koorts terecht kunnen bij reguliere zorg- en welzijnsinstanties beperkt zijn gebleken. In beantwoording op de Kamervragen van het lid Bushoff[1] heeft het kabinet het dilemma geschetst dat ten grondslag ligt aan de keuze om de subsidie aan Q- en C-support af te bouwen. Het toenmalige kabinet heeft de Kamer over deze afbouw geïnformeerd in de Kamerbrief van 28 november 2025.[2]

Naar aanleiding van het amendement Bushoff[3] is voor Q- en C-support de mogelijkheid gecreëerd om een deel van haar activiteiten voor patiënten met Q-koorts en post-COVID in 2027 voort te zetten in de vorm van een hulplijn. Desondanks heeft Q- en C-support het ministerie op 25 juni jl. laten weten dat deze middelen onvoldoende zijn om hun dienstverlening aan patiënten op verantwoorde wijze voort te zetten. Q- en C-support heeft diezelfde dag ook haar medewerkers en de patiënten die zij ondersteunt laten weten dat de organisatie en dienstverlening de komende periode afgebouwd en per 31 december 2026 beëindigd worden. De huidige maanden wordt ingezet op het goed overdragen van

[1] Zie ook de beantwoording Kamervragen van lid Bushoff over het dilemma: Kamerstukken 2025/26, Aanhangsel Handelingen II, 2025/26, nr. 1705
[2] Kamerstukken 2025/26, 25 295, nr. 2238.
[3] Kamerstukken 2025/26, 36915-XVI, nr. 38.

Directoraat Generaal Volksgezondheid
Directie Infectieziektebeleid

Kenmerk
4368595-1094878-IZB

de opgebouwde kennis naar het reguliere zorg- en welzijnsdomein en activiteiten die horen bij beëindiging van een organisatie. Tegelijkertijd met het versturen van deze brief, informeert het kabinet de Tweede Kamer over de invulling van de met het amendement Bushoff c.s. beschikbaar gestelde middelen, waarbij het belang van PAIS patiënten voorop staat. Ik verwijs u hiervoor naar een afschrift van de Kamerbrief in de bijlage.

Om inbedding in het reguliere veld verder te ondersteunen is de opdracht van de huidige Q-koorts-ambassadeur verlengd tot eind dit jaar. De Q-koorts-ambassadeur heeft de afgelopen maanden onder andere stappen kunnen zetten richting gemeenten ten behoeve van de ondersteuning van Q-koorts patiënten en draagt verder bij aan de intensivering van het contact tussen het ministerie van VWS, betrokkenen in de regio en patiënten. Voor 2027 zal het kabinet de functie van Q-koorts-ambassadeur continueren.

Met betrekking tot het centrum in Bernhoven heeft de provincie Noord-Brabant eerder dit jaar, samen met een aantal gemeenten, een kwartiermaker aangesteld om de haalbaarheid, betaalbaarheid en organisatie van een PAIS expertisenetwerk te onderzoeken. Het ministerie van VWS denkt daarin actief mee en hecht eraan te benadrukken dat het organiseren van zorg voor PAIS-patiënten, net als bij andere aandoeningen, aan het zorgveld zelf is. Het kabinet ziet ten aanzien van Q-koortspatiënten een bijzondere verantwoordelijkheid. Daarom blijft het kabinet de ontwikkelingen rondom dit PAIS expertisenetwerk nauwgezet volgen en heeft daarover ook constructief overleg met de provincie Noord-Brabant.

Tot slot
Het kabinet wil nogmaals zijn dank uitspreken voor de onvermoeibare inzet van de Nationale ombudsman op de problematiek rondom Q-koorts. Het kabinet waardeert deze inzet en ziet hierin een blijvende stimulans om te komen tot passende zorg en ondersteuning voor Q-koorts en andere PAIS patiënten, die duurzaam perspectief biedt aan deze patiëntengroep.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Sophie Hermans